

Ängelholms kyrka

56.2434, 12.8601

Den första kyrkan på platsen byggde under 1500-talet, efter att man övergett Luntertun och bildat den nya staden Ängelholm. Kyrkklockan från Luntertuns kyrka fördes över till den nya kyrka, och finns fortfarande bevarad i den nuvarande kyrka. Den första kyrkbyggnaden i Ängelholm förstördes dock 1565 i samband med kriget mot svenskarna, och förblev sedan under mer än hundra år ruin.

I början av 1700-talet byggdes en ny kyrka upp på den gamla grunden. Delar av denna kyrka finns kvar i Ängelholms nuvarande kyrka. Det var när man i mitten av 1800-talet genomförde en stor om och tillbyggnad som den fick sitt nuvarande utseende.

1864 hade byggmästare Ljungberg tagit fram ett förslag till ombyggnad som skickades in till Överintendentsämbetet, där ritningarna sedan godkändes av arkitekt Johan Fredrik Åbom, sedan han modifierat tornets utseende något.

Efter en tid lät dock prosten Kock meddela att han trots den planerade utbyggnaden inte trodde platsantalet skulle bli tillräckligt.

Han ville därför bland annat bredda korsarmarna och därigenom skapa en centralkyrka, något som medförde att ungefär hälften av 1700-talskyrkan revs.

Under första halvan av 1900-talet genomgick kyrkan dessutom två större invändiga renoveringar. På 30-talet gjordes den nuvarande bänkinredningen och dessutom byggdes den sexsidiga sakristian till.

Klockan på kyrkans östra sida är från 1736 och slår varje hel och halvtimme. Tornuret som nu är vit med svarta visare och siffror hade tidigare en svart tavla med ljus färgade siffror och visare.

Altarskåpet som är en så kallad triptyk är tillverkat 1941, och har målningar gjorda av den norrländske konstnären Torsten Nordberg, som föreställer scener ur Kristi Liv, med centralt en framställning av Jesus på korset. På flyglarnas baksidor finns motiv utförda av möbelkonstnären Manne Manning i 31 olika träslag. Motiven framställer Kristus som förkunnare för alla folk.

Konstnären Torsten Norberg har också skapat glasmålningarna i de båda östra fönstren, som föreställer liknelsen om Såningsmannen samt Kristus

som den gode herden.

En altartavla från 1700-talet, med målning av Jesus i Getsemane hänger också i koret.

Dopfunten i kalksten är huggen 1941 av Anders Jönsson, ritad av K.M. Westerberg och har på cuppan reliefframställningar som påminner om dopets gåva, ansvar och förpliktelser.

Predikstolen är byggd 1866 efter murmästare J. Hallbergs ritningar, och är sedan 1947 prydda med snidade skulpturer av Jesus och evangelisterna. Den åttkantiga baldakinen är krönt av en ängel från 1947 och på undersidan smyckad med en hängande duva.

Hugo Gehlins målningar som prydde läktarbarriären mellan 1948 och år 2000 är idag uppsatta på södra långhusväggen.

På orgelläktaren hänger sedan 1948 en klocka stöpt av Hans Meyer i mitten av 1600-talet.

Orgeln är byggd år 2000 av den danske orgelbyggare Carsten Lund i Birkerød strax norr om Köpenhamn.

I vapenhuset finns i en nisch en träskulptur över kyrkans skyddshelgon Sankt Botulf.

Den minsta av de tre kyrkklockorna kommer från den medeltida kyrkan i Luntertun och dateras till 1470. Klockan tros vara gjuten av "Mester Lars", som även stått bakom den i Skummeslövs kyrka. Storklockan som också kallas Botulfsklockan togs i bruk 1948.

Mellanklockan kallas Callmanderklockan efter apotekaren Jacob Callmander som skänkte klockan till kyrkan år 1925.

Källor:

Pdf: "Ängelholms kyrka. Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift 2016. Jais arkitekter Karl Johan Kember.

Webb: Svenska kyrkan Ängelholm.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.